

แนวทางการปฏิบัติการป้องกัน VTE

กลยุทธ์การพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยในโรงพยาบาล

Nursing Care & Safety Protocol

1. การรับผู้ป่วยและคัดกรองความเสี่ยง

ขั้นตอนการคัดกรองเบื้องต้น

- ✓ **1.1 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา:** ครอบคลุมทั้งผู้ป่วยใน (IPD) และผู้ป่วยผ่าตัด
- ✓ **1.2 ประเมินความเสี่ยง VTE:** ใช้เครื่องมือ **Caprini Risk Assessment Model**
- ✓ ประเมินภายใน 24 ชั่วโมงแรกที่เข้ารับการรักษา
- ✓ ระบุปัจจัยเสี่ยงส่วนบุคคล เช่น อายุ, ประวัติโรค, และประเภทการผ่าตัด

ระดับความเสี่ยงตาม CAPRINI SCORE

คะแนนรวม (Score)	ระดับความเสี่ยง (Risk Level)	มาตรการป้องกันที่แนะนำ
0 - 1	ต่ำ (Low)	เน้นการเคลื่อนไหวเร็ว (Early Ambulation)
2	ปานกลาง (Moderate)	Mechanical Prophylaxis (GCS หรือ IPC)
3 - 4	สูง (High)	Pharmacological Prophylaxis +/- Mechanical
≥ 5	สูงมาก (Highest)	Pharmacological + Mechanical Prophylaxis

ระยะก่อนผ่าตัด (PRE-OPERATIVE)

บทบาทพยาบาลวอร์ด/Pre-op

- ✓ **ประเมินซ้ำ:** ใช้ Caprini RAM ตรวจสอบระดับความเสี่ยงอีกครั้งก่อนส่งห้องผ่าตัด
- ✓ **เตรียมอุปกรณ์:** วัดขนาดขาเพื่อเตรียม GCS/IPC ให้เหมาะสม
- ✓ **ให้ความรู้:** สอนทำ Active Ankle Pumping และอธิบายความสำคัญของ Early Ambulation
- ✓ **ตรวจสอบยา:** ทบทวนคำสั่งยาป้องกัน VTE และเช็คข้อห้ามการใช้ยา

ระยะระหว่างผ่าตัด (INTRA-OPERATIVE)

การพยาบาลในห้องผ่าตัด

- 1. การจัดทำ (Positioning):** ระมัดระวังไม่ให้เกิดการกดทับ หลอดเลือดดำบริเวณเข่าหรือขาหนีบ
- 2. Mechanical Prophylaxis:** ติดตั้งและเปิดใช้งาน เครื่อง IPC ทันท่วงทีตามคำสั่งแพทย์ตลอดการผ่าตัด

เป้าหมาย: รักษาการไหลเวียนของเลือดดำขณะผู้ป่วยไม่รู้ สึกตัว

ระยะหลังผ่าตัด (Post-operative)

ช่วงเวลาที่มีความเสี่ยง VTE สูงที่สุด พยาบาลต้องเฝ้าระวังทั้ง
"ลิ่มเลือดอุดตัน" และ "ภาวะเลือดออก"

กลยุทธ์ลุกเดินเร็ว (EARLY AMBULATION)

ความท้าทาย: ผู้ป่วยมักกังวลเรื่องความปวดแผล

- ✓ **Pain Management:** ให้ยาแก้ปวดตามแผนก่อนกิจกรรม 30 นาที
- ✓ **Progressive Steps:** เริ่มจากนั่งข้างเตียง ยืน และค่อยๆ ก้าวเดิน
- ✓ **Motivation:** อธิบายข้อดีของการเดินเร็วต่อการฟื้นตัวของลำไส้และป้องกันลิ่มเลือด

การบริหารยาต้านการแข็งตัวของเลือด

Pharmacological Prophylaxis

หัวใจสำคัญคือ **"ความถูกต้องและตรงเวลา"**

ตัวอย่างยา: LMWH (เช่น Enoxaparin), Fondaparinux หรือ Oral Anticoagulants

บทบาทพยาบาล: เตรียมยาและฉีดแบบ Subcutaneous อย่างถูกวิธี หลีกเลี่ยงการนวดคลึงบริเวณที่ฉีดเพื่อลดรอยช้ำ

การประเมินความปลอดภัยก่อนให้ยา

Platelet Count

เฝ้าระวังภาวะ HIT (Heparin-Induced Thrombocytopenia)

Creatinine (Cr)

ตรวจสอบการทำงานของไตเพื่อปรับขนาดยาให้เหมาะสม

Hb / Hct / Coag

ตรวจสอบ baseline เพื่อเปรียบเทียบหากเกิดภาวะเลือดออก

! ตรวจสอบประวัติการแพ้ยาและโรคประจำตัวที่มีความเสี่ยงเลือดออกง่าย!

กรณีตัวอย่าง: บันทึกทางการแพทย์พยาบาล (SOAP)

S & O Data

S: ผู้ป่วยบอกว่า "เป็นคนที่มึนรอยจ้ำเลือดง่าย"

O: แพทย์สั่ง Enoxaparin 40 mg SC OD, Platelets 250,000, Hct 35%, ไม่พบจุดเลือดออกตามร่างกาย

Assessment & Plan

A: เสี่ยงต่อภาวะเลือดออก (Risk for Bleeding) R/T การได้รับยา Anticoagulants

P: ติดตามผล Lab, สังเกตอาการเลือดออก (เหงื่อ, ปัสสาวะ), และสอนการสังเกตอาการผิดปกติ

การประเมินผลลัพธ์โดยรวม

0%
อัตราการเกิด VTE

เป้าหมายสูงสุดคือความปลอดภัยของผู้ป่วย

เกณฑ์การประเมินผล:

- ✓ ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงสูงได้รับมาตรการป้องกันครบ 100%
- ✓ อัตราการเกิดภาวะเลือดออกรุนแรงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- ✓ ผู้ป่วยสามารถทำ Ankle Pumping ได้อย่างถูกต้อง
- ✓ พยาบาลประเมิน Caprini Score ได้แม่นยำทุกราย

คำถามและข้อเสนอแนะ

"การพยาบาลที่มีคุณภาพ คือกุญแจสำคัญสู่การป้องกัน VTE"

Professional Care

Patient Safety

Evidence-Based

IMAGE SOURCES

<https://media.istockphoto.com/id/1165333893/vector/medical-document.jpg?s=612x612&w=0&k=20&c=EGfYzaUUvwH3vKgk6EUDN6AvFfsQRiHv7oVrlCxpE48=>

Source: www.istockphoto.com

https://www.aorn.org/images/default-source/periop-life-images/2025/nurses_talking_to_patient_830x700.jpg?sfvrsn=4635676f_1

Source: www.aorn.org

<https://d1qpnt4t1p05jk.cloudfront.net/wp-content/uploads/2025/10/27061403/A-bright-well-lit-modern-operating-room-filled-with-state-of-the-art-medical-equipment.-In-the-1024x683.webp>

Source: int.livhospital.com

https://elements-resized.envatousercontent.com/elements-video-cover-images/files/28ed881f-d649-4d14-b985-e91b2e208566/inline_image_preview.jpg?w=500&cf_fit=cover&q=85&format=auto&s=528e708a465497182773720b4001053e71ddec88ffff30122ab67b647589ca80

Source: elements.envato.com

<https://5.imimg.com/data5/SELLER/Default/2025/4/500490642/OM/XO/QZ/99810145/enoxaparin-60mg-inj.jpg>

Source: www.indiamart.com